

הנחיות להוראת המצגת: מי בא למסבת הבונה?

מאת שרה ארנולד

קהל יעד: כיתות ד-ה

רקע:

מצגת זו מלווה את הספר "מי בא למסיבת הבונה" מאת שרה ארנולד. הספר מספק לתלמידים הזדמנות להכיר את סיפורה של אלמז, גיבורת הסיפור, מנקודת מבטה ולחוות את התרבות האתיופית דרך טקס הבונה המסורתי.

מתוך גב הספר: "בואו ללגום קפה עם אלמז וללמוד על טקס הבונה האתיופית!"

ספרה של שרה הוא ספר חשוב שמספר את הנרטיב החיוני של קהילת ביתא ישראל מאתיופיה בישראל בצורה אותנטית וכנה. טקס הבונה הוא נדבך מושרש בתרבות האתיופית, בפרט בקרב יוצאי אתיופיה השוהים בגולה, בהם בישראל, באמצעות טקס עתיק יומין מנסים להראות את הקשר ההדוק בין בני משפחה, לשכנים ולתרבות ולכן, הספר שוזר בתוכו את העבר המוחבא של דור שנולד לאחר גל המבצעים לישראל."

מטרות:

- להכיר את התרבות האתיופית.
- לטפח אמפתיה כלפי נקודות המבט השונות של התלמידים בכיתה.
- לעודד קריאה בספר.

שקופית 1: מי בא למסבת הבונה?

שקופית זו זהה לכריכת הספר, והיא מזמינה אותנו להיכנס ולקרוא את הסיפור.

שאלו את התלמידים:

- מה אתם רואים באיור?
- לדעתכם, על מה מסופר בסיפור?

שקופית 2: מכירים את אלמז

בשקופית זו נכיר את אלמז ונדבר על משמעות שמה. הסבירו לתלמידים שמשמעות השם אלמז היא יהלום.

הושיבו את התלמידים במעגל או בקבוצות ובקשו מהתלמידים לספר על השמות שלהם.

היכרות באמצעות השם מחזקת את הקשר בין התלמידים בכיתה ומלמדת אותם על החשיבות של השם ועל המשמעות שלו לכל אחת ואחד.

שקופית 3: מה קרה בכיתה של אלמז?

בשקופית זו נתחיל להכיר את סיפורה של אלמז. לחצו על אלמז מספרת ובקשו מאחד התלמידים או מכמה מהם להקריא בקול את הקטע המוצג.

שאלו את התלמידים:

- מה הרגשתם כשהקשבתם לסיפור?
- מה לדעתכם הרגישה אלמז?
- מה הייתם אומרים לאלמז אילו הייתם פוגשים אותה?

שקופית 4: מה זה בוֹנָה?

בשקופית זו מופיע הסבר על טקס הבוֹנָה. בקשו מאחד התלמידים ללחוץ על כפתור הידעתם ולהקריא את ההסבר.

הושיבו את התלמידים במעגל או בקבוצות ובקשו מהם לספר כיצד הם או משפחתם מקבלים אורחים בביתם.

המטרה היא לעודד היכרות בין התלמידים ולקדם את ההבנה שלכל אחד ואחת מהם יש טקסים ומנהגים המייחדים אותם ואת משפחתם.

שקופית 5: הפנים שלי בוֹעֵרוֹת

בשקופית זו מופיע המשך הסיפור. בקשו מאחד התלמידים להקריא אותו.

לחצו על שאלה למחשבה ושאלו את התלמידים מה לדעתם אלמז מרגישה שגורם לפנים שלה לבעור.

המטרה היא לטפח אצל התלמידים אמפתיה ויכולת לבטא רגשות ולהבין אותם על פי הבעות פנים.

הגיע הזמן להפסקה

קבוצה של בניים חצופים החליטה לצחקק בגב הכתה. ואז חצי מהכתה הצטרפה אליהם והחלה לצחקק.

"זה מספיק," אמרה המורה שרית בקול רם. "הגיע הזמן להפסקה!"

סקר

שקופית 6: הגיע הזמן להפסקה

בשקופית זו הסיפור ממשיך ומעלה דילמה שניתן לדון בה בכיתה.

שאלו את התלמידים:

- מה דעתכם על תגובות התלמידים?
- לדעתכם, מה אלמז מרגישה עכשיו?

לחצו על **שאלה למחשבה**: מה היית עושה אילו היית המורה?

אפשר גם לשאול: לדעתכם, למה המורה החליטה לצאת להפסקה?

מומלץ גם לענות על הסקר באמצעות הצבעה בכיתה וספירת הקולות, ולאחר מכן לדון עם התלמידים על תוצאות הסקר ולשמוע את דעתם.

מה קרה בהפסקה?

כשהפעמון צלצל, לא רציתי לאכול את הכריך שאמא הכינה לי.

אל תדאגי, "אמרה לי אליה פשהתישבנו לאכול על הספסל." הם ישכחו מזה לגמרי." אבל כשאכלתי את התפוח האדום הנוצץ שלי, שמענו ילדים עושים קולות של בבונים. "ב'בונה. ב'בונה, רוצים לשתות קצת בונה," הילדים זמרו ממחתי לשלחן.

הקודם הבא

שקופית 7: מה קרה בהפסקה?

בשקופית זו הסיפור מתאר את מה שקרה בהפסקה. בקשו מאחד התלמידים להקריא את ההמשך. לאחר מכן דונו עם התלמידים בשאלות לדיון ושאלו אותם מה הם הרגישו כששמעו את המשך הסיפור.

חלקו את התלמידים לקבוצות ובקשו מהם להעלות הצעות מה אפשר לעשות כדי שמקרים כאלה לא יקרו בכיתה.

על מי מוטלת האחריות?

באותו הערב כשחזרתי הביתה, אמא שלי - ננה שלי - שאלה אותי איך עבר עלי היום.

אני פשוט התפוצצתי. ספרתי לה על כל מה שקרה עם הבונה.

"עכשו כלם צוחקים עלי. לקה אני שונה מהם?"

אני שונאת בונה ואני שונאת..."

סקר

שקופית 8: על מי מוטלת האחריות?

בשקופית זו הסיפור ממשיך ומתאר את מה שקרה בביתה של אלמז. השאלה העולה בשקופית זו היא על מי מוטלת האחריות.

המטרה היא להעלות את המודעות לנושא האחריות במקרים של פגיעה, ולדון בשאלה על מי מוטלת האחריות במקרים אלה - על הפרט או על החברה.

בקשו מהתלמידים לענות על הסקר, אפשר באמצעות הצבעה בכיתה, בחנו את התוצאות ודונו בהן בעזרת השאלות האלו:

- מהן תוצאות הסקר?
- מה אפשר ללמוד מהן?
- במקרים של פגיעה, על מי אנחנו מטילים את האחריות בדרך כלל?
- מה דעתכם על כך?

שקופית 9: מה עושים?

לצורך הפעילות שמוצגת בשקופית זו, חלקו את התלמידים לקבוצות, כל קבוצה תייצג דמות או דמויות מהסיפור ותענה על השאלה – מה אנחנו צריכים לעשות?

מציעים סוף לסיפור
הציעו סוף לסיפור של אלמו

חשוב:

רוצים לדעת מה קרה?
קראו את הספר.

מי בא למסבת הבונה?
מאת: שרה ארנולד

הקודם לניתוח

© השפנת זכיות יצרים

שקופית 10: מציעים סוף לסיפור

בשקופית זו התלמידים יכולים להציע סוף משלהם לסיפור. בקשו מהם לכתוב על דף סוף אחר, שבו יציגו את הפתרון שלהם לבעיה.

אפשר לבקש מתלמידים המעוניינים בכך להקריא את מה שכתבו.

לסיום, המליצו לתלמידים לקרוא את הספר ולגלות מהו סוף הסיפור.

מה עושים?
מה הילדים הפוגעים צריכים לעשות?

מה המורה יכולה לעשות?

מה הילדים שעמדו מן הצד צריכים לעשות?

מה אלמדו יכולה לעשות?

הקודם הבא

